

Tähtvere Elu

ILMATSALU ELANIKUD KOHTUSID TARTU LINNAVALITSUSE JA MTÜ VALGE EESTI ESINDAJATEGA

22. märtsil toimus Ilmatsalu põhikoolis avalik rahvakoosolek, mille teemaks oli Ilmatsalu sotsiaalkorteritesse ajutiselt majutatavad uued elanikud – kinnipidamisasutusest vabanenud inimesed, kellele pakub jätkutoetust MTÜ Valge Eesti. Kohalik kogukond oli sellele vastu ning linnavalitsusele esitati ka sellekohane pöördumine.

Tähtvere Elu küsimustele vastab Eesti Diakoonia juhatuse esimees ja jätkutoetuse juht Ida- ja Lõuna-Eestis AVO ÜPRUS

Millega hakkavad igapäevaselt tegelema Ilmatsalu sotsiaalmajja kolivad inimesed?

Kõik neli ajutiselt Ilmatsallu elama asuvat inimest käivad Tartus tööl.

Millised piirangud on teenusel olijatel?

Kõigis sarnastes keskustes on nulltolerants meelemerkidele. Pakutakse ka sõltuvuste ohjamise või nendest vabanemise programme. Küllastama lubatakse ainult lähisugulasi ning kindlal ajal ja kindlas kohas. Keskus ei ole läbisõiduhoov ega uute suhete loomise koht. Tuleb tegeleda iseenda, oma mõtlemise, käitumise ja hoiakute muutmisega. Esimestel nädalatel saadab tugiisik vabanenut tema asjaajamistel pangas, töötukassas, kaupluses, perearstil või sotsiaalosakonnas. Olulised koostööpartnerid on kriminaalhooldus ja piirkonnapolitsei: keegi ei jää meie tähelepanu alt välja ega hämarasse tsooni toimetama. Oluline osa on meie töötajate ja nende toetatavate

inimeste vahelisel usaldussuhtel ja tugivõrgustikul.

Kas keegi hoiab neil pilku peal 24/7? Kas kõigist nende tegemistest ja liikumistest teatakse?

Igal majal on sisekorra eeskirjad, millega nõustumise kinnitamiseks annab teenusele tulija oma allkirja. Rikkumise puhul ulatuvad meetmed vestlusest kuni teenuse lõpetamiseni. On kohti, kus keskuse juhataja elab kohapeal või läheduses, on kohti, kus on valvur ööpäevaringselt majas. Kasutame kaameraid ja elektroonikat. Nii saab olema ka Ilmatsalus. Lisaks konsulteerime kohalike elanikega maja reegleid, lepime kokku kohad, kus meie hooletused ei käi. See on vastastikuse heaolu ja turvalisuse huvides.

Kes need inimesed on, keda jätkutoetusele valitakse?

Jätkutoetustele saab kandideerida juba vanglas, kuus kuud enne vabanemisaega. Tugiisik külastab kandidaati vanglas ja kaardistab inimese riskid ja vajadused. Selle juures on oluline osa ka vangla sotsiaaltöötajal ja inspektor-kontaktisikul.

Mida näitavad Teie kogemused – milles vajavad inimesed kõige rohkem tuge?

Sotsiaaltöö aspektist peamiselt klassikalised vajadused: toit, peavari, abi tööturule sisenemisel. Keerulisem on aga hingehoidlik ja psühholoogiline nõustamine, milleks kasutame vastava ettevalmistuse saanud asjatundjaid. Paljudel meie hooletustel on elulaadist ja vangistuse mõjudest tekkinud ter-

visekahjustused, sealhulgas psüühikahäired. Anname abi ka võlanõustamise valdkonnas ja oma kohustuste täitmisel.

Olete tegelenud endiste vanglast vabanenutega 30 aastat ja osalenud neile rehabilitatsiooniteenuse pakkumisel üle Eesti. Kas ka mujal on olnud ümbruses elavate inimeste vastuseisu?

Kõige markantsem juhtum pärineb üheksakümnendate keskepaigast Ida-Virumaal. Kohtusin vabanenute rehabilitatsioonikeskuse asutamiseks Jõhvi ja Narva linnavalitsuste ja vist ka Narva volikogu inimestega. Ühes klubis korraldati kohtumine ka kohalike elanikega, kes saabusid punaste loosungitega, millel vene keeles kirjad: „EI rehabilitatsioonikeskusele! Soovime surra loomulikku surma!“ Olid tormilised arutelud, lõpuks otsime ja renoveerisime ühe endise ühiselamu ja töö läks käima. Ebaõnn saatis meid aga ühe Lõuna-Eesti mõisa sisustamisel analoogsete tegevustega.

Millised tegevused seisavad ees pärast Ilmatsalu inimestega kohtumist?

Kohtumised jätkuvad. Soovime olla head naabrid. Arutelukultuur jättis igati hea mulje. Juba lähipäevil (04.04) lepime reeglites kokku.

.....

Linnavalitsuse seisukohti selgitab abilinnapea PRIIT HUMAL

Ilmatsalu sotsiaalkorterites asuvad elama inimesed, kes on oma karistuse juba kandnud või on vaba-

nenud tingimisi. Jätkutooteenuses osalemine tähendab, et nad on vabatahtlikult seadnud endale piirangud ja eesmärgid, mis aitavad neil õiguskõrvaldlike kodanikena edasi liikuda. Tegu on inimestega, kelle igapäevane elu ja tegevus toimub samas majas elava toetaja ja nõustaja toel. Kindluse, et tegemist on motiveeritud inimestega, annab see, et programmis osalevad inimesed valib välja Tartu vangla kaplan, kes on nendega eelnevalt pidevalt suhelnud.

Endistele kinnipeetavatele pakub jätkutooteenust kirstliku taustaga MTÜ Rehabilitatsioonikeskus Valge Eesti, mis on olnud linnale pikka aega usaldusväärne partner. Tegemist on väga lähimõeldud teenusega, mida pakutakse mitmetes Eesti paikades ning mida on ka Tartu linnas pakutud aastaid. Selle teenuse jätkumine on Tartu linnale väga oluline, kuna see aitab kaasa varem probleemidesse sattunud inimeste paremale ühiskonda integreerumisele ja vähendab korduvkuritegevust. Omaavalitsusena vastutame kogu ühiskonna eest. Kui selgus, et MTÜ Rehabilitatsioonikeskus Valge Eesti ei leia remondi ajaks ise üüriturult omale ajutist pinda, siis Tartu linn tuli appi ja pakkus teenusele sobivaid sotsiaalpindu Ilmatsalus. Teisi sobilikke ruume linnal ei ole.

Mõistame, et uudis tekitas kogukonnas hirme. Samas näitab MTÜ Valge Eesti pikaaegne kogemus, et liigseks muretsemiseks ei ole põhjust. Kui kinnipeetavad on enne tähtaega tingimisi vabanenud, siis

on kohus teinud põhjendatud otsuse, et isik ei ole ühiskonnale enam ohtlik. Tegu on inimestega, kes on oma karistuse kandnud ning soovivad nüüd abi ühiskonda integreerumiseks.

Need neli jätkutooteenust saavad inimest, kes ajutiselt Ilmatsallu kolitakse, ei ole oma senises elukohas Tartus Annemõisas kogukonnale probleeme tekitanud. Usaldame teenusepakkujat, kes on valinud enda teenusele motiveeritud inimesed, kes soovivad mineviku seljataha jätta. Ilmatsallu jäävad need inimesed seniks, kuni kestab remont Annemõisa sotsiaalkorterites. Anname endast parima, et remont kulgeks võimalikult kiiresti ja mehed saaks sinna tagasi kolida. See peaks juhtuma hiljemalt järgmise aasta suvel. Loodetavasti jõuame varem.

Tartu vanglast vabanenud aastast sadu kinnipeetavaid, kellest osa jääb elama Tartusse ja linna lähiumbrusesse. Reeglina ei tea me nendest midagi ja nende tegemiste üle puudub kontroll ja järelevalve. Nii mõnedki endised kinnipeetavad asuvad elama ka sotsiaalkorteritesse, sest pärast vabanemist on raske üüripinda leida. Mitte kusagil ei teavitata naabreid sellest, et majja kolisid endised vangid.

See ei tähenda, et küsimuste tekki- des poleks kogukonnaga rääkimine oluline. MTÜ Valge Eesti on juba andnud põhjalikke selgitusi ning ka linn on seda jätkuvalt valmis tegema. Püüame sellest olukorrast koos välja tulla ja leida mõistmise erinevate osapoolte vajaduste vahel.

Ilmatsalu raamatukogus aprillis

1. 20.04 ja 27.04.2023 kell 15:00 - 17:00

Kudumisõhtupoolikud.

KINDA kudumist õpetab MARE SAUL

2. 19.04.2023 kell 15:30 MÄRGVILTIMISE ÕPITUBA (Palun kaasa võtta: pritsipudel, kus on sees umbes 1 spl. nõudepesuvahendit, tükiseep, plastkauss(2-3l), 1 läbi- paistev prügikott, kääris, tükk tulli(vana kardinatüll või kärbevõrk), 2 käterätikut (üks suurem, teine väiksem), mõned lõngajupid.) Juhendab MADE RITSING

Tartu ootab ideid kaasavasse eelarvesse

10.–30. aprillil saab jälle esitada ideid Tartu linna kaasavasse eelarvesse. Ühe idee maksumus võib olla kuni 100 000 eurot, kuid kuna ühel aastal on kaasava eelarve rahakotis 200 000 eurot, viiakse ellu kaks ideed. Ideid saab esitada aadressil www.tartu.ee/kaasaveelarve

Kaasava eelarve eest rajatavad objektid peavad olema loodud avalikes huvides, need peavad olema suurema osa ajast tasuta kasutatavad ning neist ei tohi tekkida olulisi kulusid linna järgnevate aastate eelarvetele.

Väga hea on, kui kaasava eelarve objektid aitavad kaasa aktiivsete eluviiside harrastamisele ja ergutavad kogukondi rohkem omavahel koostööd tegema. Oluline roll on ka sellel, kui palju inimesi saab ideedest osa ning kui võrd need muudavad linnaruumi atraktiivsemaks. Neid viimati nimetatud kriteeriume hindavad ideede

2022. aastal sai linlaste toetuse idee paigaldada rohkem pinke linnaruumi. Selle tulemusel paigaldatakse sel aastal Tartusse umbes 100 uut pinki.

Foto autor: Mana Kaasik

autorid koos ekspertidega suvel toimuvatel avalikel aruteludel.

Kui 30. aprilliks on ideed laekunud, hakkavad valdkondade eksperdid hindama ideede teostatavust. Suve hakul toimuvad ideede avalikud arutelud, kus selgub, millised ideed jõuavad lõpphääletusele 5.–11. oktoobril. Kaks ideed, mis saavad rahvahääletusel kõige suurema toetuse, viiakse ellu 2024. aastal, kui Tartu kannab Euroopa kultuuripealinna tiitlit.

Tartu alustas kaasava eelarvega 2013. aastal ja korraldab seda tänava üheistkümnendat korda. Praeguseks on kaasava eelarve toel ellu viidud või sel aastal tegemisel kaheksateist ideed.

Lisainfo: Tartu linnavalitsuse kommunikatsioonijuht Lilian Lukka, tel 5164592, lilian.lukka@tartu.ee www.tartu.ee/kaasaveelarve

Tähtvere maapiirkonna lühiuudised

Märja alevikku kavandatakse kortermaja

Linnavalitsus väljastas ehitusloa Märja alevik, Keskuse tn 14 korterelamu püstitamiseks. Eelprojekti kohaselt nähakse ette 5-korruselise, lamekatusega ning 18 korteriga korterelamu ehitus. Majja tuleb lift ning katusele päikesepaneelid.

Maaülikooli õppekompleks laieneb

Linnavalitsus kehtestas F. R. Kreutzwaldi tn 62 krundi detailplaneeringu, millega antakse võimalus Eesti Maaülikooli õppekompleksi ja loomakliiniku laiendamiseks. Ligi 72 180 m² suurune krunt asub Tähtvere linnaosas ning sellel asub EMÜ loomaarstiteaduskonna hoone. Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus õppekompleksi laiendamiseks. Suurim lubatud hoonete arv planeeringualal on 13. Ala haljastus peab olema liigi- ja rinderohke ning rajatav kõrghaljastus peab moodustama vähemalt 20 % krundi pinnast. Haljastuse täpne paiknemine lahendatakse edasisel projekteerimisel maastikuarhitektuurse projektiga.

Tartu linnamuuseum annab võimaluse osaleda uni-kaalse näituse loomisel

Tartu linnamuuseum kutsub tartlasi kultuuripealinna aasta näituse valmimisel kaasa lööma. Oodatud on lood, fotod ja esemed, mis Tartut ja Tartu linnaosasid kõige paremini iseloomustavad.

“Meie Tartu” on unikaalne näitus, mis linnaelanikke ja kogukondi kaasates jutustab Tartu ja selle linnaosadel lugusid tänapäeva tartlaste silme läbi. „Kultuuripealinna aasta on ukse ees ja Tartu linnale on järgmine aasta märgilise tähtsusega. Tahame tuua külastajateni Tartu linna mineviku ning oleviku oma inimeste abiga,“ ütles Tartu Linnamuuseumi direktor Risto Lehist. Tulevikus loodab muuseum kogukondadega koos üritusi ja ettevõtmisi korraldada ning näitust ka linnaosadesse viia.

Endast märku andma on oodatud kõik, kes soovivad näituse tegemisest osa võtta, mälestusi, fotosid ja oma nägemust Tartust jagada. Oma mõtteid saab avaldada ja endast teada anda aprillikuu lõpuni. Häid mõtteid kogutakse muuseumi veebilehel: <https://muuseum.tartu.ee/tartu-linnamuuseum/meie-tartu/>, meiliaadressil meie.tartu@muuseum.tartu.ee ja Tartu linnamuuseumis, aadressil Narva mnt 23, Tartu, K-P 11.00-18.00.

Tartu Noorsootöö Keskuse annab teada noortekeskuste huviringidest

Ilmatsalu noortekeskuses saab jätkuvalt kaasa lüüa juba traditsiooniks saanud loodussõprade klubi tegemistes. Klubi käib koos igal neljapäeval kell 15. Tegevus on suunatud noortele vanuses 7-19, kel on huvi vaadelda loodust ning omandada uusi teadmisi ja oskusi, kuidas looduses ning koos loodusega toime tulla. Käsitletakse keskkonnasäästlikkuse teemasid, õpitakse märkama tärkavat loodust, sh ka loomariiki; tutvutakse erinevate keskkonna heaks töötamise võimalustega. Aprillikuus on fookuses loodusnähtused, mais erinevad looduse ja loomadega seotud ametid. Korraldatakse matku, sh ratta- ja ellujäämismatkad. Kontaktisik Elen Hermanson, elen.hermanson@tartu.ee.

Noored on oodatud ka teistesse linna noortekeskustesse, kus tegevused on kõigile osalejatele tasuta.

Lille vanema sihtrühma noortekeskuses tegutseb kultuuriklubi, mis toimub igal kolmapäeval kell 16-17.30. Kultuuriklubi idee on koos noortega mõtestada kultuuri olemust ja eesmärki ning arutada, mida noored soovivad kultuuriklubis teha.

(Liisa Tammoja, liisa.tammoja@tartu.ee)

Anne vanema sihtrühma (12-19a) noortekeskuses toimub igal kolmapäeval kell 16-17 väljakutsete klubi, kus läbi erinevate uute väljakutsete pannakse noorte oskused proovile.

Reedeti toimuvad noortekeskuses liikumispäevad. (Maarja Enumäe, maarja.enumae@tartu.ee)

Anne maja II korrusel, noorema sihtrühma (7-11a) noortekeskuses toimub igal kolmapäeval kell 15.30-17 hea tuju klubi. Tegeletakse vaimse tervisega, oma isiksuse loomingu uurimisega ja õpitakse leidma head igas hetkes. (Julia Barsukova, Julia.Barsukova@tartu.ee)

Anne noortekeskuses on alustanud ka Ukraina sõprade klubi, mis toimub igal reedel kell 15-17.30. Selle klubi sihtrühm varieerub üle nädala 7-11-aastaste ja 12-19-aastaste vahel. (Helene Toomeoks, helene.toomeoks@tartu.ee, Sofia Pasternak, Sophia.Pasternak@tartu.ee)

14. aprillist 16. juunini toimuvad reedeti Anne noortekeskuses Manga joonistamise (jaapani klassikalise koomiksi) kursused, mis toetavad Eesti ja Ukraina noorte integreerimist. Kursust viib läbi Tartu Rahvaülikool. (Helene Toomeoks, helene.toomeoks@tartu.ee)

Tartu linnavolikogu 16. märtsi 2023. a istungil

Planeeringud

Volikogu võttis vastu Väike kaar 33 krundi detailplaneeringu. Detailplaneeringu algatas volikogu 2020. aasta jaanuaris. Planeeringuala suurusega ligi 3,2 hektarit asub Tammelinnas raudtee ääres. Huvitatud isik AS Tartu Mill soovib jätkata pikaajaliselt väljakujunenud asukohas oma tootmistegevust, laiendada tootmishooneid ning rajada uued viljamahutid olemasoleva hoonestuse ja raudtee vahelisele alale. Detailplaneeringu avalik väljapanek on 6. aprillist kuni 7. maini 2023. a Tartu kodulehel ja raekoja infokeskuses.

Volikogu tunnistas osaliselt kehtetuks Rebase 25 ja 27 krundi ning lähiala detailplaneeringu. Planeering tunnistatakse kehtetuks Rebase tn 20 krundi osas, et oleks võimalik vastavalt Tartu linna üldplaneeringule laiendada Karlova sadama ala.

Volikogu kooskõlastas Kastre valla üldplaneeringu. Tartu linn ja Kastre vald on arenenud pikaajalises vastastikusel koostöös ning valla ruumilise arengu küsimused on Tartu linna jaoks tähtsad. Volikogu otsustas Kastre üldplaneeringule kooskõlastuse anda, kuid mitmete märkustega,

mis puudutavad planeeringu üldist kvaliteeti, ruumilise arengu põhimõtteid, kõrgendatud avaliku huviga metsade majandamise kavasad, jäätmekäitlust jm teemasid.

Supilinna tiik saab puhtaks

Volikogu andis linnavalitsusele loa korraldada riigihange Supilinna tiigi puhastamiseks.

Emajõe lähisel asuva ligi 2,5 hektari suuruse tiigi setetest ja liigselt vohavast taimestikust puhastamise eesmärk on tagada elurikkuse, sealhulgas looduskaitsealuste kahepaiksete elupaiga säilimine.

Eelmisel aastal tegi osaühing Kobras Supilinna tiigi puhastamise projekti, mille põhjal on eemaldatava sette maht ligi 15 250 m³. Tööde prognoositav maksumus on ligikaudu 190 000 eurot

Tulenevalt keskkonnamõju hindamise soovistest on tööde tegemine planeeritud sügistalvisele ajale. Töödega alustatakse tänavu septembri alguses, enne kui kahepaiksed on tiiki talvituma läinud. Tööd tuleb lõpetada hiljemalt 2024. aasta märtsiks, kuna aprillis algab tiigis konnade sigimisaeg.

Iga säde kätkeb endas suurtulekahju ohtu

Eelmisel aastal said Lõuna-Eesti päästjad 170 väljakutset seoses lõkete, grillide või põleva prügiga, mis ohustasid süüdata ümbrust. Õnneks suudeti sel põhjusel tekkivad suuremad hoonepõlengud siin mullu ära hoida, metsa- ja maastikupõlenguid tuli aga päästjatel kustutada 153 väljakutsel.

Iga lõkkepõletaja või grillija peab tagama ümbruse ohutuse ise, muidu võib õdus tule ääres istumine lõppeda suurte varaliste või looduskahjudega ja tagatipuks ka rahatrahvi-ga. „Käesolevast kevadest hakkavad päästemeeskondade juhid tuleohutusnõuete vastu eksijaid lühimenetluse korras tihedamalt trahvima,“ hoiatas Lõuna päästkeskuse ennetusbüroo juhataja Arvi Uustalu. „Summa, mis ohutusnõuete eiramise eest lühimenetluse korras välja tuleb käia, on 40 eurot.“ Uustalu lisas, et tõsisemaid rikkumisi menetlevad ohutusjärelvalve inspektorid, kelle määratud trahvisummad võivad olla oluliselt suuremad.

Lühimenetluse korras määratud trahv on mõjutusvahend, millega suunatakse elanikke ohutusnõuete täitmisele, et ennetada kahju tekkimist nende varale või loodusele. Karistusregistris selline trahv ei kajastu. Raskemaid rikkumisi menetlevad väärteto korras ohutusjärelvalve inspektorid, kelle määratud trahvisummad võivad ulatuda kuni 1200 euroni.

Ohutuse tagamise kõrval on oluline silmas pidada, et lõkkesse tohib panna ainult värvimata ja immutamata puitu, pappi, paberit või haljastusjätmeid. Muust prügist vabanemiseks lõke ei sobi. Sõltuvalt omavalitsuse reeglitest võivad nõuded lõkkepõletamisele ja selle ohutuse tagamisele olla tuleohutuse seaduse nõuetest range-mad. Omavalitsuse kodulehel tasub seepärast heakorra ja jäätmekäitluse eeskirjadega lähemalt tutvust teha.

Lõkkest või grillimisest lennanud sädemest võib hooletuse tõttu saada kurbade tagajärgedega hoonepõleng või ulatuslik loodustulekahju.

Selle ära hoidmiseks PEA MEELES:

LÖKKE TEGEMISEL:

- Jälgi, et lõke oleks hoonetest, metsast ja põlevmaterjalist ohutus kauguses. Ohutu kaugus sõltub eelkõige lõkke suurusest ja vähim ohutu kaugus igasuguse lõkke puhul peab olema 8 meetrit. Meeste puhul teeb see umbes 10 sammu, naiste puhul ligi 13 sammu.

- Tuulise ilmaga ära lõket süüta. Ka vaiksema tuule puhul jälgi selle suunda, et sädemed ei langeks hoonetele või kuivanud taimestikule.

- Lõkkekoha ümbrus tuleb puhastada põlevmaterjalist ja kulist, et tuli ei leviks taimestikule või turbapinnasesse. Hea mõte on lõkke jaoks kaevata madalam koht, et lõkkeaseme põhjaks jääks tulekindel muld, savi või liiv. Lisaks on kasulik lõkkease ümbritse-da mittepõleva pinnase, näiteks mul-la, liiva või kividega.

- Lõkkel tuleb hoida silma peal ja valvata, et tuli ümbrusele ei leviks. Selleks peavad lõkke juures olema es-mased kustutusvahendid, milleks so-bib veega täidetud ämber, tulekustuti või survestatud voolik.

- Mitte mingil juhul ei tohi põleta-da lõkkes prügi või kemikaalidega töödeldud puitu, milleks on näiteks mööbli osad. See reostab meie ühist elukeskkonda ning on seadusega kee-latud.

- Enne kui lõkkeaseme juurest lah-kud, veendu, et lõke on kustunud või kustuta see ise. Uuesti süttimise väl-

timiseks kalla lõkkease veega üle või kata see pinnasega.

- Tuleohutusosalast infot saad lisaks küsida riigiinfo telefonilt 1247.

- **Pea meeles, et kulu ja roostiku põletamine on aastaringelt keelatud!**

- Metsas tohib lõket teha selleks ette valmistatud ning tähistatud kohtades. Vaata täpsemalt, kus asuvad RMK lõkkeplatsid.

- Lõkke tegemisel tasub kindlasti ee-listada kattega lõkkekohti, sest soojal ja kuival suvepäeval on tuli metsas väga kiire levima.

GRILLIMISEL:

- Enne grillimise alustamist veendu, et grill on töökorras. Kui gaasi- või elektrigrill vajab remonti, lase seda teha spetsialistil.

- Kortere lamu üldpindadel grillimine tuleb kokku leppida ühistuga.

- Grillseadme ohutu kauguse valimi-sel lähtu kasutusjuhendist.

- Kasutusjuhendi puudumisel paiguta grillseade kohta, kus selle kasutami-ne ei tekita ümbritsevatele hoonetele, põlevmaterjalidele ja taimestikule tu-leohtu.

- Eelista lõkkekohale kehtivat vähimat ohutut kaugust, milleks on 8 meetrit.

- Rõdul ja terrassil tohib kasutada ai-nult sellist grilli, mille kasutusjuhend seda lubab.

Päästeamet

Emakeelekuu Ilmatsalu lasteaias Lepatriinu

14. märts on emakeelepäev. Eesti ja eestlaste jaoks on tegemist väga olulise päevaga. Ka Lepatriinu lasteaias hoiakse vanu traditsioone ning tähtpäevi au sees, et tähtsad päevad ei ununeks ning kanduks laste kaudu edasi.

Kuidas peeti emakeelepäeva sel aastal aga lasteaias?

Kaisutriinu rühm hakkas selleks päevaks mõtteid koguma juba varakult.

Rühmas ideid ja mõtteid läbi arutades leidsime, et tänapäeval liigub kogu elu juba ainult arvutite ja muudes nutiseadmetes ja seda meelestu kiirusega, isegi raamatud on pugenud nutiseadmetesse. Kuidas aga tuua juba varases koolieelses eas lasteni reaalsete raamatute tähtsus ja hoida nende huvi, et raamatud ei ununeks riulitesse või ei jääkski raamatukogu seinte vahele?

Selleks asusime märtsi alguses toimetama. Mõtlesime, kuidas oleks kaasatud nii lapsed, kui ka kogu personal. Teadsime, et meie majas on kõigil suur lugemishuvi ning olime kindlad, et kodudes on peidus väga palju väärt lugemist, mida oleks väga hea jagada ka teistega. Seetõttu seadsime sisse lasteaia fuajees raamatunurga. Lõime nõ lugemispäeviku, kuhu panime kirja, millised raamatud kelle poolt toodud on. Sinna juurde sai märkida, kes raamatut juba laenutanud on, et vajadusel oleks teada, kelle käest võiks minna raamatut küsima või ennast järjekorda panna.

Lastele mõeldes oli meie jaoks esmatähtis, et lastel tekiks lugemissoov ja säiliks huvi raamatute vastu. Raamatute ettelugemine, vaatamine ja arutlemine piltide järgi koos ema/isa, sõbra või õpetajaga on suureks aluseks lapse jutustamis- ja lugemisoskuse kujunemisele. Seega sai neile korraldatud „Lepatriinu laste lemmikraamatu näitus”. Juba nädal aega enne emakeelepäeva said lapsed lasteaeda tuua oma lemmik raamatu. Raamatud seadsime üles lasteaia fuajeesse näitusele, iga raamatu juures oli kirjas kelle toodud raamat on ning ka rühma nimi. Näituselt said lapsed endale valida meelepärase raamatu, mille nad võisid endale rühma vaatamiseks, teistele tutvustamiseks ja lõunajutu lugemiseks kaasa võtta. Muidugi vaatasid lapsed raamatuid ka fuajees kohapeal ja mitmekesi koos. Laste siiras rõõm rõkkas kaugele, kui nad näituselt leidsid oma lemmik raamatu. Selline oli väike soojendus aga kõige tähtsamaks päevaks – emakeelepäevaks, mida

tähistasime koos terve lasteaiaaga saalis. Olime rühmas lastega ette valmistanud toreda peo kava. Elevus laste sees oli suur ja ka väike närv oli sees nagu ikka enne tähtsat etteastet. Olime koos muusikaõpetajaga lastele selgeks õpetanud luuletused, laulud ja erinevad viisid enese väljendamiseks, juhaks kui ei oska mingis keeles rääkida. Peol osalesid Kaunis Emakeel ja Muhe Isamaa. Koos lastega proovisime rääkida kehakeeles, mängisime kehapilli ning tutvustasime

lastele, kuidas öeldakse erinevates keeltes tere. Lapsed said öelda, milline sõna on eesti keeles nende meelest see kõige ilusam sõna. Laste meelest olid need sõnad: armastus, lasteaed, pere, Ilmatsalu lasteaed, emme, issi jms. Arutlesime, kui erinevalt kõlavad kõik keeled, kuid laste arvates on kõige ilusam ikka meie emakeel.

Ka rühmasiseselt tegutseti meie majas emakeelepäeva/kuu au sees hoidmisega. Iga rühm isemoodi, kuid eriti tore on saata meie lasteaia lapsi Lepatriinu lasteaeda esindama kusagile natuke kaugemale. Näiteks käis 23. märtsil Pilvetriinude rühmast Tartu O. Lutsu nimelises raamatukogus lugemishommikul Lepatriinu lasteaeda esindamas Pauline Naudi, kes luges ilmekalt ette lõike Aidi Valliku raamatust Roosi ja emme. Lapsi oli raamatukokku kuulama tulnud päris kirjanik Juhan Voolaid.

Loodame, et selline tore koosviibimine, pidev tegutsemine ja märkamine ei kaota laste silmis raamatute ja emakeelepäeva tähtsuse mõtet ka tulevikus.

*Kaisutriinude õpetajad
Evelyn Meresaar ja Janne Juur*

LIONS KLUBI TÄHTVERE KUTSUB ILMA ENNUSTAMA JA HEAD TEGEMA.

Lions Klubi Tähtvere kutsub kõiki osa võtma heategevuslikust võistlusest **"Ilmatsalu Ilmaennustus 2023"**. Tegemist on klubi traditsioonilise ilmaennustusvõistlusega, mis toimub sel aastal juba 29. korda.

Ilmaennustuse tulemust mõõdetakse 01. mail 2023. a. kell 12.00 Ilmatsalu Huvikeskuse juures (Järve tee 8), **lipumasti varjus, 1 m kõrgusel maapinnast, täpsusega 0,1 kraadi.**

Temperatuuri mõõtmisest tehakse sotsiaalmeediasse otseülekanne klubi Facebooki lehel Lions Club Tähtvere. Tulemused postitatakse samuti klubi Facebooki ja Instagrami kontodele.

Ühe ennustuse hind on 2 € ja ennustuste arv on piiramatu. Mida rohkem ennustusi teha, seda suurem panus on heategevusse ja võimalus ennustada õiget temperatuuri.

Saadud tuluga toetame üheskoos **SA HEATEGEVUSFOND MINU UNISTUSTE PÄEV**, et täituksid raskesti haigete laste unistused. Oleme projekti Minu Unistuste Päev toetanud juba mitmeid aastaid järjest. Eelmisel aastal aitasime kaasa noore neiu Carmvahemikuen Sofia Kivi raamatu ilmunisele.

Ilmaennustusel osalemiseks toimi järgnevalt:

1. Leia Facebook'is Lions Club Tähtvere korraldatud üritus „ILMATSALU ILMAENNUSTUS“ ja märgi ennast osalejaks. Laadi sealt alla ilmaennustuse ankeet. Täida kõik vajalikud väljad, saada ankeet aadressile tahtverelions@gmail.com ja tee vastavalt ennustuste arvule (1 ennustus 2€) ülekanne: TÄHTVERE LIONS KLUBI EE132200221011520701. Selgitusse: Ilmaennustus ja ennustaja nimi.

2. Või saada oma ennustused vabas vormis (nt. +15,7, nimi, meiliaadress) aadressile tahtverelions@gmail.com ja tee ülekanne vastavalt ennustuste arvule (1 ennustus 2€) ülekanne: TÄHTVERE LIONS KLUBI EE132200221011520701. Selgitusse: Ilmaennustus ja ennustaja nimi.

Täpsemad 10 ennustajat saavad autastatud väikese meenega.

NB! Viimase ennustuse edastamise tähtaeg on **20.04 2023. a., kl. 23.59.**

Näiteid varasematest õigetest ennustustulemustest ja temperatuuridest 1.mail:

– 0.1 kraadi (1997 a.), +24.8 kraadi (2001 a.), +5.5 kraadi (2014 a.), +11.00 kraadi (2022 a.).

Kui mõned erandid välja arvata, siis enamikel aastatel on 1.mai ilm olnud mõnusalt kevadine ja temperatuur olnud vahemikus +12 kuni +18 kraadi.

Ootame rohket osavõttu, soovime mõnusat ennustamist ja **TEEME KOOS HEAD.**

LC Tähtvere

28. aprill 2023 kell 19.00
Ilmatsalu Motelli ülemises saali, Järve tee 15.

MÄLUMÄNG

Ilmatsalu IV karikavõistlus mälumängus

???

Mängujuht Kalev Mõru

Võistkonnas 4 liiget. Eelregistreerida tel 53300049
või kirjutada Mai.Luiga@tartu.ee

Ilmatsalu Mälumängu korraldab:

10 aastat kultuurset klubitegevust Ilmatsalus Nepiklubi sünnipäev!

Sellest on möödunud 10 aastat kui üheskoos Ilmatsalu piirkonna aktiivsemate inimestega otsustasime, et jätkame kunagi pooleli jäänud klubitegevust Ilmatsalus. Meie eesmärk oli kutsuda külalaseid erinevaid külalisi, kohtuda üksteisega ja erinevate esinejatega. Igale peol soovisime tantsu lüüa elava ansamblimuusika saatel. Nii toimuski 26. aprillil 2013 esimene klubiõhtu.

Meenutasime endiseid aegu ja Ilmatsalus tegutsenud Pereklubi. Nime valikul osutus sobilikuks esialgselt Kohtumiste Klubi. Esimeseks klubi presidendiks sai endine Ilmatsalu Põhikooli õpetaja Meelis Sulg. Kohtumiste Klubi nime all tegutsesime kuni Tähtvere valla lõpuni.

Peale ühinemist Tartu linnaga otsustasime Tähtvere valla vappilinnu Rohunepp mälestuseks ristida klubi nimeks Nepiklubi. Presidentideks valiti Helis Pajur ja Tiit Tiido. Nemad on presidendipaariks siiani.

Endiselt on igal peol esineja ja tantsuks mängib ansambel. Kõigi nende aastate jooksul oleme maha pidanud palju pidusid. See sünnipäevapidu on neljakümnes.

Nepiklubi 10. sünnipäev toimub 14. aprillil 2023 Ilmatsalu Motelli alumises saalis. Olete oodatud! Meil pole kinnine klubi, igaüks kes soovib saab Nepiklubist alati osa võtta. Laudade broneerimine on alanud!

Mai Luiga

NEPIKLUBI
VEEDA REEDENE ÕHTU MEIEGA!

NEPIKLUBI 10. AASTA Sünnipäevapidu

14. APRILL 2023

Ilmatsalu Motelli alumises saalis
kell 19.00 - 00.00

Esinevad

karaktertantsurühm
Salome

–

rahvatantsuansambel
Tarbatu

–

naisansambel **Mesi**

TANTSUKS MÄNGIB
Irena ja Ivar Hansen

Pakume ka
torti!

Pääsme hind 8 eurot

Kohtade broneerimine alanud tel 53300049.
Pääsmete müük ainult broneeritud laudadele enne pidu!

Laua katame ise!

60+ KLUBI

EKSKURSION HIIUMAALE

8. - 9. juuni 2023

Giid Marko Kaldur

Bussireisi käigus imetleme võimsaid tuletornide Kõpus ja Tahkunas, huvilised saavad ühe torni tippu tõusta. Uudistame kohta, kus võimas meteoriit Hiiuamaal tabas ning loodusesse sellest katastroofist jäljed jättis. Hiiuamaale unikaalses kanjonis võtame ette lühikese jalgsimatka läbi haruldaste looduskosuluste. „Hullu“ leiutaja teemapargis saab igaüks testida end geniaalsuse, nutikuse, kõrgusekartuse jm osas. Pimedates katakombides jalutades võime trehvatada nõukogude soldati kummitusega. Romantilised ja hubased väikekirikud ilmestavad reisirada. Pühas paigas kuuleme kohalike legende. Jalutame nõiduslikule liivanõmmele, mis läbi aegade seotud nii nõidade kui nõukogude tankidega. Kohalikust villavabrikust saavad huvilised soetada mõnuseid hiiumaiseid riideid. Militaarmuuseumis tutvume Hiiuamaa sõjaajalooga. Linnuvaatlejate lemmikpaikades näeme loodetavasti ka ise erinevaid tiivulisi tiiba ripsutamas. Teele jääb veel hulgaliselt teisi paikasid, mis Hiiuamaal ilmestavad ja põnevaid elamusi pakuvad. Kuuleme lugusid nii Hiiuamaa ajaloo kui legendide läbi aegade ja kohaliku elu-olu kirjeldavaid jutukesi.

NB! Vaatamisväärsuste nimekiri võib muutuda, sõltuvalt ilmast.

Tähtvere Ühistevõime Seltsi liikmetele osalustasu 50€ (pensionär), teistele 55€
Kui jääb kohti saab kaasa võtta sõpru ja tuttavaid, hind neile 75€

Toitlustus pole hinna sees, ainult hommikusöök! Broneeri koht tel 53300049.
Maksta saab MTÜ Tähtvere Ühistevõime Seltsi kontole, hiljemalt 10. mai

Lisainfo 53300049 Mai

NEPIKLUBI
VEEDA REEDENE ÕHTU MEIEGA!

Kevadpidu

5. MAI 2023

Ilmatsalu Motelli alumises saalis
kell 19.00 - 00.00

TANTSUKS MÄNGIB
ansambel Viiser

**Külas Artur Raidmets ja Peeter Kaljumäe
lõbusate kupleedega**

Pääsme hind 8 eurot

Kohtade broneerimine alanud tel 53300049.
Pääsmete müük ainult broneeritud laudadele enne pidu!

Laua katame ise!

Väljaandja: Tartu linnavalitsus

Toimetaja: Lembit Kaarna Tel 551 0131

e-post aiasober@aiasober.ee

Levi OÜ Aiasõber

Küljendus ja trükk: OÜ Tarmest